

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 512

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 16 iunie 2005

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 202 din 14 aprilie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 49 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991	1-4		
Decizia nr. 226 din 21 aprilie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 302 ¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă.....	4-8		
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE
		101.	— Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie pentru aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual de înființare și dezvoltare de incubatoare de afaceri.....
			8-32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 202

din 14 aprilie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 49 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Aspazia Cojocaru — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Petre Ninosu — judecător
Ion Predescu — judecător
Șerban Viorel Stănoiu — judecător
Florentina Baltă — procuror
Irina Loredana Lăpădat — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 49 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Gheorghe Vasile în Dosarul nr. 1.127/2004 al Tribunalului Constanța — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, arătând că textul de lege criticat nu încalcă dispozițiile art. 16 și 44 din Constituție, deoarece se aplică fără discriminare tuturor persoanelor care se încadrează în ipoteza normei legale, iar stabilirea prin lege a condițiilor în care se pierde dreptul de proprietate asupra terenurilor este în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (1) teza a doua. Se mai arată că atribuția prefectului de a atesta prin ordin pierderea dreptului de proprietate, ca urmare a nerespectării condițiilor prevăzute de art. 19, 21 și 43 din Legea nr. 18/1991, nu contravine dispozițiilor art. 123 alin. (3) și (5) din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea nr. 521 din 24 septembrie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 1.127/2004, **Tribunalul Constanța – Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 49 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991**, excepție ridicată de Gheorghe Vasile.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale criticate, potrivit cărora nerespectarea condițiilor prevăzute în art. 19, 21 și 43 din Legea nr. 18/1991, referitoare la stabilirea domiciliului în localitatea în care a fost atribuit în proprietate terenul, obligația de a lucra suprafața de teren atribuită în proprietate și obligația de întemeiere a unei gospodării, atrage pierderea dreptului de proprietate asupra terenului și a construcțiilor de orice fel realizate pe acesta, prin ordin al prefectului, contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2), ale art. 44 și ale art. 123 alin. (3) și (5) din Constituție. Astfel, încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (1), referitoare la garantarea dreptului de proprietate, și ale alin. (8), referitoare la prezumția de dobândire licită a averii, constă în aceea că „se pierde un drept de proprietate obținut în mod legal”, prin „decizia unui organ administrativ, respectiv prefectul”. Or, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate, acest lucru echivalează cu „constatarea nulității relative a unui act, care nu poate fi decât de competența instanțelor judecătorești”. Autorul excepției mai consideră că soluția legislativă consacrată prin textul de lege criticat trebuie să fie aceeași ca în cazul constatării nulității absolute a actului de înstrăinare a terenului, care, potrivit art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, este de competența instanțelor de judecată.

Se mai susține că textul de lege criticat încalcă dispozițiile constituționale cuprinse în art. 123 alin. (3) și (5), deoarece, fără a avea caracterul unei legi organice, acordă prefectului atribuția de a anula, prin ordin, un act emis de autoritățile publice locale pe care îl consideră ilegal, fără a se adresa în acest sens instanțelor de judecată, prin atacarea actului în contencios administrativ.

În legătură cu pretinsa încălcare a art. 16 din Constituție, se arată că textul de lege criticat instituie „o inegalitate de tratament juridic între cetățeni”, deoarece prevede pierderea dreptului de proprietate prin ordin al prefectului, spre deosebire de situația în care titlul de proprietate este lovit de nulitate absolută, caz în care legiuitorul a instituit competența instanțelor judecătorești pentru constatarea nulității, potrivit art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.

Tribunalul Constanța – Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că prevederile legale criticate nu contravin dispozițiilor art. 44 din Constituție, deoarece „posibilitatea verificării și constatării respectării unor condiții legale pentru dobândirea valabilă a dreptului de proprietate în temeiul Legii nr. 18/1991 nu aduce atingere protecției proprietății și nu înlătură caracterul licit al dobândirii acesteia”, cu atât mai mult cu cât „tocmai în cuprinsul normei constituționale se arată că atât conținutul, cât și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege”. Se mai arată că nu poate fi reținută nici încălcarea art. 123 alin. (3) și (5) din Constituție, dat fiind că prevederea legală criticată „nu creează pentru prefect atribuții contrare Constituției și nu

înlătură posibilitatea, pentru persoana interesată, de a se adresa instanțelor de judecată”. În ceea ce privește încălcarea art. 16 din Constituție, se apreciază, invocându-se în acest sens jurisprudența Curții Constituționale, că principiul egalității în drepturi a cetățenilor nu presupune uniformitate, astfel încât legiuitorul poate edicta reguli speciale într-o anumită materie.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că nu sunt încălcate dispozițiile art. 44 din Constituție, deoarece prevederile art. 49 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, stabilind o condiție rezolutorie, de neîndeplinirea căreia depinde pierderea dreptului de proprietate, care operează în temeiul legii, este în deplină concordanță cu dispoziția constituțională invocată, potrivit căreia conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege. În ceea ce privește dispozițiile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 18/1991, se arată că acestea nu încalcă art. 123 alin. (3) și (5) din Constituție, deoarece, pe de o parte, actul normativ criticat este o lege organică, iar pe de altă parte, „nu-i privează pe cetățeni de garanțiile procesuale, prevăzute de lege, pentru apărarea drepturilor lor”. Se apreciază că textul de lege criticat este în concordanță și cu dispozițiile art. 16 din Constituție, invocându-se jurisprudența Curții Constituționale, în sensul că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal față de situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Mai mult, se consideră că reglementarea legală în cauză se justifică prin „considerațiuni de politică economică și socială (...) de competența exclusivă a legiuitorului”.

Avocatul Poporului arată că prevederea legală criticată nu încalcă art. 16 din Constituție, dat fiind că aceasta se aplică, fără nici o discriminare, tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, respectiv persoanelor cărora li s-a constituit dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole. Se mai arată că prin textul de lege criticat se instituie condițiile de dobândire și pierdere a dreptului de proprietate asupra unor terenuri, ceea ce este în deplină concordanță cu art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție. În ceea ce privește încălcarea art. 123 alin. (3) și (5) din Constituție, se apreciază că textul de lege criticat, prin conținutul său referitor la atribuția prefectului de a atesta prin ordin anumite situații prevăzute în ipoteza normei legale, nu este în contradicție cu această dispoziție constituțională.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 49 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar

nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998.

Prevederile legale criticate au următorul conținut:

— Art. 49 alin. (2) și (3): „(2) *Nerespectarea acestor condiții atrage pierderea dreptului de proprietate asupra terenului și a construcțiilor de orice fel realizate pe acesta. Pentru teren nu se vor acorda despăgubiri, iar pentru construcții, proprietarul va primi o despăgubire egală cu valoarea reală a acestora.*”

(3) *Organul împuternicit să constate situațiile prevăzute la alin. (2) este prefectul, care, prin ordin, atestă pierderea dreptului de proprietate și trecerea acestuia, după caz, în proprietatea privată a comunei, a orașului sau a municipiului în a cărui rază teritorială este situat terenul.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2), ale art. 44 și ale art. 123 alin. (3) și (5) din Constituție, al căror conținut este următorul:

— Art. 16 alin. (1) și (2): „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*”;

— Art. 44: „(1) *Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*

(2) *Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală.*

(3) *Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.*

(4) *Sunt interzise naționalizarea sau orice alte măsuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței sociale, etnice, religioase, politice sau de altă natură discriminatorie a titularilor.*

(5) *Pentru lucrări de interes general, autoritatea publică poate folosi subsolul oricărei proprietăți imobiliare, cu obligația de a despăgubi proprietarul pentru daunele aduse solului, plantațiilor sau construcțiilor, precum și pentru alte daune imputabile autorității.*

(6) *Despăgubirile prevăzute în alineatele (3) și (5) se stabilesc de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție.*

(7) *Dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului.*

(8) *Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.*

(9) *Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.*”;

— Art. 123 alin. (3) și (5): „(3) *Atribuțiile prefectului se stabilesc prin lege organică.* (...)”

(5) *Prefectul poate ataca, în fața instanței de contencios administrativ, un act al consiliului județean, al celui local sau al primarului, în cazul în care consideră actul ilegal. Actul atacat este suspendat de drept.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

Potrivit textului de lege criticat, nerespectarea condițiilor prevăzute în art. 19, 21 și 43 din Legea nr. 18/1991, dispoziții referitoare la stabilirea domiciliului în localitatea în care a fost atribuit în proprietate terenul, obligația de a lucra suprafața de teren atribuită în proprietate, respectiv

obligația de întemeiere a unei gospodării, atrage pierderea dreptului de proprietate a terenului și a construcțiilor de orice fel realizate pe acesta, prin ordin al prefectului.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, deoarece instituie pierderea unui drept de proprietate prin ordin al prefectului, spre deosebire de soluția legislativă diferită consacrată de art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, potrivit căreia nulitatea absolută a titlului de proprietate este constatată de către instanța judecătorească.

Curtea constată că această susținere a autorului excepției referitoare la o pretinsă inegalitate de tratament juridic ce ar rezulta din compararea unor soluții legislative diferite nu poate fi reținută. În conformitate cu dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*”, legiuitorul este în drept să prevadă care sunt autoritățile competente să constate îndeplinirea condițiilor legale, cu respectarea tuturor principiilor și dispozițiilor constituționale.

Pe de altă parte, Curtea a reținut în mod constant în jurisprudența sa, de exemplu în Decizia nr. 70 din 15 decembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 27 decembrie 1993, că încălcarea principiului egalității și discriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă.

Mai mult, s-a statuat în jurisprudența Curții că „inegalitatea reală, care rezultă din diferența de situații, poate justifica reguli distincte, în funcție de scopul legii”.

În ceea ce privește susținerile autorului excepției referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 44 din Constituție, Curtea constată că acestea nu sunt întemeiate.

Prevederile art. 49 alin. (2) din Legea nr. 18/1991 stabilesc sancțiunea pierderii dreptului de proprietate constituit în temeiul legii asupra unor terenuri agricole, ca urmare a nerespectării condițiilor prevăzute în art. 19, 21 și 43 din lege. Așadar, pierderea dreptului de proprietate asupra terenului intervine în temeiul legii, consecință a neîndeplinirii unei condiții rezolutorii, iar soluția legiuitorului este în deplină concordanță cu dispozițiile art. 44 alin. (1) teza a doua, potrivit cărora „conținutul și limitele dreptului de proprietate se stabilesc prin lege”.

Nu este întemeiată nici susținerea autorului excepției cu privire la neconstituționalitatea textului de lege criticat, prin raportare la dispozițiile art. 123 alin. (3) și (5) din Constituție, referitoare la stabilirea atribuțiilor prefectului prin lege organică și posibilitatea acestuia de a ataca, în fața instanței de contencios administrativ, actele consiliului județean, al celui local sau ale primarului.

Prevederile art. 49 alin. (3), instituind atribuția prefectului de a constata, prin ordin, pierderea dreptului de proprietate asupra terenului și de a dispune trecerea terenului în proprietatea privată a comunei, orașului sau a municipiului în a cărui rază teritorială este situat, sunt în deplină conformitate cu dispozițiile art. 123 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora „(3) *Atribuțiile prefectului se stabilesc prin lege organică.*”

De asemenea, Curtea constată că legiuitorul a instituit anumite condiții de respectarea cărora depinde valabila constituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole, sub sancțiunea pierderii acestuia, în temeiul art. 49 alin. (2) din lege, fapt ce nu vine în contradicție cu dispozițiile art. 123 alin. (5) din Constituție.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 49 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Gheorghe Vasile în Dosarul nr. 1.127/2004 al Tribunalului Constanța — Secția civilă. Definitivă și general obligatorie. Pronunțată în ședința publică din data de 14 aprilie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Lăpădat

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 226

din 21 aprilie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Pachițac, Marian Ispășoiu, Daniel Arustei, Laurențiu Moldovanu, Iulian Roman, Mitică Moisă, Mircea Chirilă, Traian Hunea, Gheorghe Sion, Gheorghe Buzdugan, Sergiu Maței, Costel Musteață, Neculai Filipescu, Carmen Fartușnic, Violeta Asăvoaie, Sergiu Ursache, Mihai Rotaru, Valeriu Blaj, Gelu Popa, Mihai Ciornei, Grațielă Buzu, Cristiana Ambrono, Ionel Hrisdeu, Nicolae Nicorici, Dorel Neagu, Mihai Costea, Grigore Pintilie, Marius Dădăcuș, Gheorghe Fordea, Gelu Hucanu, Iulian Gheorghe, Constantin Ștefan, Dorin Budhăceanu, Constantin Băluț, Gheorghe Bulai, Valeriu Antimi, Gheorghe Vartic, Cristinel Zamfir, Mihai Cimpoi, Valentin Dodan, Cristina Androne, Petru Hucos, Iulian Luchian, Mihai Neamțu, Dumitru Rotundu, Ioan Gheorghiu, Neculai Butnaru, Teodor Ghideanu, Radu Zamfirescu, Marinela Zamfir, Eufrosina Herea, Maria Ciocoiu, Costel Petrescu, Constantin Lărgăeanu, Radu Movileanu, Gheorghe Calenciuc, Dorel Lupu, Augustin Minea, Laurențiu Hărlăuanu, Nicoleta Șoimu, Dragoș Crețu, Gică Dupu, Dănuț Ursu, Vasile Scutaru, Adrian Juravlea, Eugen Popa, Cecilia Neculea, Mihai Bitiușcă, Dumitru Coțovanu, Constantin Cuciureanu, Lucian Hriscu, Sorin Grigore, Gelu Dumitriu, Virgil Iordache, Radu Knacoschi, Petru Hanganu, Adrian Ursu și Andrei Părpăuță. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Uzinele Sodice Govora” — S.A. în Dosarul nr. 1.713/civ/2004 al Curții de Apel Pitești — Secția civilă, de Aurel Bălău și Carolina Bălău în Dosarul nr. 5.210/2004 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția civilă, de Societatea Comercială „CET” — S.A. Iași în Dosarul nr. 5.926/2004 al Tribunalului Iași și de Asociația familială Dane din Salcia în Dosarul nr. 38/CA/2005 al Tribunalului Teleorman — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde avocatul Natalia Moșneguțu, pentru Societatea Comercială „CET” — S.A. Iași, și avocatul Doina Stupariu, pentru Federația Sindicală Termoelectrica București, Dan Iordache, Mihai Manoliu, Mihai Poelincă, Gabriela Savencu, Dumitru Miron, Dumitru Iurea, Octavian Răducioiu, Mariana Tănase, Cristian Tănase, Cristinel Drăgan, Constantin Chimilevschi, Eugen Pintilie, Marius Donică, Ecaterina Chescu, Emilia Jitaru, Constantin Enea, Corneliu Todiraș, Carmen Tutuianu, Paraschiva Postudor, Maria Grădinaru, Vasile Luță, Vasile Chele, Ioan Grigore, Neculai Grigoriță, Gabriel Carpiuc, Jănică Oprică, Petru Ioniță, Ioan Afloarei, Constantin Vicol, Mihai Bigu, Fanică Afloarei, Gabriel Rădeanu, Nicolae Istrate, Elena Pichiu, Vasile Florea, Ion Sușnea, Constantin Crețu, Anton Pătraș, Paul Ghibănescu, Gheorghe Ursu, Marcel Alexa, Nelu Simireanu, Dana Ionescu, Constantin Penelea, Gabriela

Magistratul-asistent referă asupra cererii de amânare depuse de Asociația familială Dane din Salcia în Dosarul nr. 163D/2005.

Reprezentantul Ministerului Public nu este de acord cu amânarea cauzei.

Curtea respinge cererea de amânare.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 704D/2004, nr. 713D/2004, nr. 754D/2004 și nr. 163D/2005 au conținut identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Avocații părților și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 163D/2005, nr. 754D/2004 și nr. 713D/2004 la Dosarul nr. 704D/2004, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, avocatul Societății Comerciale „CET” — S.A. Iași arată că, deși dispozițiile art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă au fost declarate neconstituționale, în prezenta cauză excepția nu este inadmisibilă, deoarece decizia de admitere nu a fost încă publicată.

Avocatul Doina Stupariu arată că, deși Curtea Constituțională a admis, prin Decizia nr. 176 din 24 martie 2005, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, în speța de față se impune respingerea excepției ca neîntemeiată. Prin declararea ca fiind neconstituționale a dispozițiilor de lege criticate a fost îndepărtată sancțiunea nulității absolute, neîndeplinirea cerinței de formă în cazul cererii de recurs fiind sancționată, în aceste condiții, cu nulitatea relativă. Arată că legiuitorul a sancționat cu nulitatea absolută neîndeplinirea cerinței de formă în cazul cererii de recurs, condițiile cerute de lege fiind astfel deosebite, deoarece recursul este o cale extraordinară de atac. În continuare arată că cererea de recurs a autorului excepției nu îndeplinește condițiile cerute de lege, deoarece nu se face nici o mențiune cu privire la intimați. În aceste condiții, în speța de față, nu se poate reține ca întemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă. În acest sens arată că, prin Decizia nr. 176 din 24 martie 2005, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, astfel că, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992, se impune respingerea excepției ca devenită inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă de Curtea de Apel Pitești — Secția civilă prin Încheierea din 16 noiembrie 2004 pronunțată în Dosarul nr. 1.713/civ/2004, de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția civilă prin Încheierea din 12 noiembrie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 5.210/2004, de Tribunalul Iași prin Încheierea din 17 noiembrie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 5.926/2004, și de Tribunalul Teleorman — Secția civilă prin Încheierea din 10 februarie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 38/CA/2005. Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Uzinele Sodice Govora” — S.A., Aurel Bălău, Carolina Bălău, Societatea Comercială „CET” — S.A. Iași și Asociația familială Dane din Salcia.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, contravenind dispozițiilor art. 16, 21 și 129 din Constituție, precum și ale art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Astfel, se susține că, alături de contestația în anulare și revizuire, recursul a fost instituit de legiuitor ca o cale extraordinară de atac la dispoziția părților, care se pot adresa unei instanțe superioare în scopul exercitării controlului judiciar al hotărârilor date fără drept de apel, al celor date în apel și al hotărârilor altor organe cu activitate jurisdicțională. Spre deosebire de celelalte două, cererea de recurs trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității, anumite mențiuni prevăzute de art. 302¹ din Codul de procedură civilă. Sancțiunea nulității cererii de recurs pentru lipsa unei mențiuni prevăzute de textul de lege criticat este excesivă în raport cu nesancționarea lipsei aceluiași mențiuni din cererea de chemare în judecată, cererea de apel, cererea prin care se formulează contestația în anulare și din cererea de revizuire, îngăduind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, se arată că textul de lege criticat încalcă și dispozițiile constituționale referitoare la folosirea căilor de atac, deoarece prevede, sub sancțiunea nulității absolute, ca cererea de recurs să conțină anumite elemente de identificare a intimatului, pe care recurentul este uneori în imposibilitate să le afle. De cele mai multe ori, dispozitivul hotărârilor atacate cu recurs nu cuprinde decât numele/denumirea și domiciliul/sediul social al intimatului, fără a preciza anumite date specifice, cum sunt numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau codul fiscal și contul bancar. De asemenea, se consideră că sancțiunea nulității cererii de recurs pentru lipsa acestor mențiuni este excesivă în raport cu nesancționarea lipsei aceluiași mențiuni din cererea de chemare în judecată, cererea de apel, cererea prin care se formulează contestația în anulare și din cererea de revizuire.

Curtea de Apel Pitești — Secția civilă și Tribunalul Iași apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens arată că sintagma „sub sancțiunea nulității” din textul de lege criticat constituie o încălcare a dreptului constituțional pe care îl are orice persoană, potrivit art. 21 alin. (1) din Constituție, de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Aflarea elementelor enumerate de art. 302¹ din Codul de procedură civilă (domiciliul/sediul intimatului, numărul de înmatriculare în registrul comerțului, numărul contului bancar etc.) necesită efectuarea unor demersuri scrise adresate Poliției, camerelor de comerț, grefelor instanțelor și altor autorități și presupune scurgerea unei anumite perioade de timp, care este deseori mai lungă decât termenul de declarare și motivare a recursului, îngăduind astfel, în mod nejustificat, dreptul la exercitarea căilor de atac și la liberul acces la justiție.

Curtea de Apel Alba Iulia — Secția civilă și Tribunalul Teleorman — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că dispozițiile de lege criticate au menirea de a disciplina conduita părților în procedura soluționării recursului,

cerințele acestei norme procedurale referitoare la condițiile de formă ale recursului nefiind de natură a îngreuna accesul la justiție și putând fi realizate cu o minimă diligență din partea recurentului și fără a necesita cheltuieli materiale suplimentare. Reglementarea condițiilor de formă ale recursului a fost determinată de situațiile ivite în practica judiciară, când, datorită lipsei unor cerințe de formă ale cererii de recurs, procedura de citare nu a putut fi făcută în mod legal, iar limitele casării au fost determinate cu dificultate, cu efecte negative asupra celerității și calității actului de justiție. De asemenea, arată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat, prin Decizia nr. 310 din 8 iulie 2004, statuând că dispozițiile art. 302¹ din Codul de procedură civilă sunt constituționale.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția ridicată.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens arată că din dispoziția de lege criticată nu rezultă că sancțiunea nulității operează automat, fără a da părților posibilitatea îndeplinirii cerințelor legale. Textul de lege criticat dă expresie principiului liberului acces la justiție, art. 316 din Codul de procedură civilă, coroborat cu art. 287 alin. 2 din același cod, dând recurentului posibilitatea de a îndeplini cerințele legale până la prima zi de înfățișare, iar lipsa semnăturii în tot cursul judecării, conform art. 133 alin. 2 din Codul de procedură civilă. De altfel, Curtea Constituțională, fiind sesizată cu dispozițiile art. 308 alin. 4 din Codul de procedură civilă, care permiteau constatarea inadmisibilității recursului pentru neîndeplinirea condițiilor de formă, fără citarea părților, a constatat neconstituționalitatea acestor dispoziții, apreciind că făceau imposibilă remediarea viciilor de formă ale cererii de recurs. Odată cu abrogarea dispozițiilor privind admisibilitatea în principiu a recursului, precum și din interpretarea coroborată a art. 316 din Codul de procedură civilă și art. 287 alin. 2 din același cod rezultă că aspectele de neconstituționalitate invocate de autorul excepției nu mai subzistă.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens arată că textul de lege criticat, care reglementează condițiile pe care trebuie să le îndeplinească cererea de recurs, sub sancțiunea nulității, nu aduce atingere, sub nici un aspect, accesului liber la justiție. Dispozițiile art. 302¹ din Codul de procedură civilă reprezintă norme de procedură a căror reglementare este de competența exclusivă a legiuitorului, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție. Astfel, legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, cum sunt și cele referitoare la cererea de recurs. Totodată, stabilirea unor condiții de formă pentru cererea de recurs este în concordanță cu prevederile art. 129 din Constituție, potrivit cărora „*împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”.

Astfel, nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de

procedură civilă față de prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece, prin stabilirea unor condiții pe care trebuie să le îndeplinească cererea de recurs, nu se aduce atingere soluționării cauzelor într-un termen rezonabil și îndeplinirii condițiilor unui proces echitabil.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, introdus prin art. I pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, ordonanță publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 28 iunie 2003, și completat prin art. I pct. 6 din Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 26 mai 2004. Textul de lege criticat are următoarea redactare: „*Cererea de recurs va cuprinde, sub sancțiunea nulității, următoarele mențiuni: a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul [...]*”.

Autorii excepției susțin că dispozițiile de lege criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 16, 21 și 129, precum și în art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care au următorul conținut:

— Art. 16 din Constituție: „*(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”;

— Art. 21 din Constituție: „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept.

(3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

(4) Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.“

— Art. 129 din Constituție: „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.“

— Art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului: „Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare.“

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea observă că, ulterior sesizării sale cu această excepție, prin Decizia nr. 176 din 24 martie 2005 a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă. În motivarea soluției se arată că, în conformitate cu dispozițiile art. 129 și ale art. 126 alin. (2) din Constituția României, exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești și procedura de judecată sunt stabilite prin lege. Din aceste prevederi constituționale rezultă că legiuitorul are libertatea de a stabili cazurile și condițiile în care părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac. Având în vedere întregul sistem normativ al Constituției, Curtea constată totodată că libertatea legiuitorului de a stabili condițiile de exercitare a căilor de atac și procedura de judecată nu este absolută, limitele libertății de reglementare fiind determinate și în aceste cazuri de obligativitatea respectării normelor și principiilor privind drepturile și libertățile fundamentale și a celorlalte principii consacrate prin Legea fundamentală și prin actele juridice internaționale la care România este parte.

Astfel, potrivit art. 21 alin. (1) din Constituție, orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept.

În reglementarea exercitării acestui drept, legiuitorul are posibilitatea să impună anumite condiții de formă, ținând de natura și de exigențele administrării justiției, fără însă ca aceste condiționări să aducă atingere substanței dreptului sau să-l lipsească de efectivitate.

În sensul considerentelor expuse mai sus, Curtea Constituțională are în vedere și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că scopul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale este „să apere nu drepturi teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective“ (Cazul *Airey contra Irlandei*, 1979, și Cazul *Artico contra Italiei*, 1980).

Într-o cauză similară celei deduse controlului de constituționalitate, Curtea de la Strasbourg a statuat prin Hotărârea din 9 noiembrie 2004, pronunțată în Cazul *Saez Maeso contra Spaniei*, că a existat o violare a art. 6

paragraful 1 din Convenție, atunci când normele referitoare la formele ce trebuie respectate pentru introducerea unui recurs și aplicarea lor îi împiedică pe justițiabili să se prevaleze de căile de atac disponibile. În considerentele hotărârii, Curtea a precizat că, deși accesul la o instanță de judecată nu este un drept absolut, ci este susceptibil de limitări, în special în ceea ce privește condițiile de admisibilitate a unei căi de atac, totuși, aceste limitări nu trebuie să restrângă accesul deschis unui justițiabil de o asemenea manieră sau până la un asemenea punct încât dreptul să fie atins în însăși substanța lui.

În lumina acestor considerente, Curtea Constituțională constată că dispozițiile art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, prin care se sancționează cu nulitate absolută omisiunea de a se preciza în cuprinsul cererii de recurs „numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar“, precum și — dacă recurentul locuiește în străinătate — „domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul“, apar ca un formalism inacceptabil de rigid, de natură să afecteze grav efectivitatea exercitării căii de atac și să restrângă nejustificat accesul liber la justiție.

Pe de altă parte, în sistemul Codului de procedură civilă, recursul este conceput ca o cale extraordinară de atac, altfel spus, ca un ultim nivel de jurisdicție în care părțile în litigiu își pot apăra drepturile lor subiective, înlăturând efectele hotărârilor pronunțate în condițiile celor 10 cazuri de nelegalitate prevăzute de art. 304 din Codul de procedură civilă. Or, instituirea sancțiunii nulității pentru neîndeplinirea acestor cerințe de formă în însuși cuprinsul cererii de recurs, fără nici o posibilitate de remediere a omisiunii, îl lipsește pe recurent, fără o justificare rezonabilă, de posibilitatea de a se examina, pe calea recursului, susținerile sale întemeiate privind modul eronat, eventual abuziv, prin care s-a soluționat, prin hotărârea atacată, litigiul în care este parte.

Având în vedere aceste efecte ale aplicării prevederilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea constată că, prin sancțiunea nulității pe care o instituie, textul de lege atacat încalcă atât dispozițiile art. 21, cât și pe cele ale art. 129 și ale art. 24 alin. (1) din Constituție.

În concluzie, Curtea constată că textul de lege atacat este neconstituțional în ceea ce privește sancționarea cu nulitate absolută a omisiunii de a se preciza în cuprinsul cererii de recurs „numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar“, precum și — dacă recurentul locuiește în străinătate — „domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul“.

Întrucât Curtea a constatat printr-o decizie anterioară neconstituționalitatea dispoziției de lege criticate, aceasta, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, nu mai poate face obiectul unei excepții de neconstituționalitate. Constatând însă că decizia de admitere a excepției de

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă a fost pronunțată ulterior sesizării instanței de contencios constituțional, aceasta urmează să respingă excepția de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Uzinele Sodice Govora” — S.A. în Dosarul nr. 1.713/civ/2004 al Curții de Apel Pitești — Secția civilă, Aurel Bălău, Carolina Bălău în Dosarul nr. 5.210/2004 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția civilă, Societatea Comercială „CET” — S.A. Iași în Dosarul nr. 5.926/2004 al Tribunalului Iași și Asociația familială Dane din Salcia în Dosarul nr. 38/CA/2005 al Tribunalului Teleorman — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 aprilie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCII ȘI COOPERAȚIE

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual de înființare și dezvoltare de incubatoare de afaceri

Având în vedere:

- prevederile art. 25 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;
- prevederile anexei nr. 3/12/23 din Legea bugetului de stat pe anul 2005 nr. 511/2004;
- prevederile art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.232/2004 pentru aprobarea Protocolului dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la București la 23 aprilie 2004, pentru modificarea Memorandumului de înțelegere dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare privind Programul național multianual pe perioada 2002—2005 de înființare și dezvoltare de incubatoare tehnologice și de afaceri și a Acordului de cofinanțare dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnate la București la 14 octombrie 2003;

— prevederile art. 4 alin. (1) pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 753/2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 753/2003, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie emite prezentul ordin.

Articol unic. — (1) Se aprobă Procedura de implementare a Programului național multianual de înființare și dezvoltare de incubatoare de afaceri, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(2) Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și va intra în vigoare la data publicării.

Președintele Agenției Naționale
pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie,
Eugen Ovidiu Chirovici

București, 26 mai 2005.
Nr. 101.

PROCEDURĂ DE IMPLEMENTARE
a Programului național multianual de înființare și dezvoltare de incubatoare de afaceri

Partea I**Secțiunea I.a. Cadrul General***I.a.1. Contextul și problematica abordată*

Scopul principal al actualului program este acela de a contribui la dezvoltarea sectorului IMM din România prin crearea unor noi locuri de muncă în zonele vizate.

Incubatorul de afaceri se constituie în vederea încurajării IMM start-up, care reprezintă un segment important în procesul de dezvoltare a sectorului IMM din România.

În cadrul programului de „înființare și dezvoltare de incubatoare de afaceri în România” se vor acorda alocații financiare nerambursabile pentru a asigura funcționalitatea IMM precum și dezvoltarea economică și socială a zonelor propuse. De asemenea programul vizează și creșterea numărului de activități economice durabile, întărirea climatului investițional și reducerea ratei șomajului în zonele țintă.

Incubatoarele de afaceri sunt, prin definiție, create pentru a sprijini și a face parte dintr-un cadru strategic regional, axat pe prioritățile economice ale acestora (ex.: dezvoltarea regiunilor).

În acest sens, trebuie încurajată realizarea unor interdependențe economice între zonele geografice propuse pentru a fi dezvoltate, tocmai pentru că evoluția lor s-ar putea produce în cadrul unei rețele sustenabile de Incubatoare de Afaceri care vor aplica cele mai bune proceduri în domeniu .

I.a.2. Principiile de dezvoltare a sectorului IMM

- Crearea unui mediu de afaceri favorabil dezvoltării și creșterii IMM-urilor;
- Încurajarea competiției;
- Consolidarea unui sector dinamic al întreprinderilor mici și mijlocii, capabil să facă față forțelor concurențiale și competiției internaționale și integrarea acestuia în Piața Internă;
- Facilitarea accesului la finanțare;
- Promovarea exporturilor;
- Promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea performanțelor manageriale.

I.a.3. Experiințe anterioare

Primele incubatoare de afaceri au fost înființate în România la începutul deceniului '90, în principal cu asistență Phare/CRIMM. În cadrul programului Phare/PAEM a fost publicat un manual al incubatoarelor de afaceri, care cuprinde toate elementele de bază și etapele care trebuie parcurse pentru înființarea și funcționarea Incubatoarelor de Afaceri.

Într-un număr limitat de cazuri în implementarea incubatoarelor de afaceri au fost implicate și institute de tehnologie și cercetare. Unul dintre aceste cazuri este cel al ICTCM din București.

Au fost înființate ulterior mai multe astfel de incubatoare, finanțate cu ajutorul diverșilor donatori, ca de exemplu: Phare, prin intermediul Programului FIMAN / PAEM și Banca Mondială, în regiuni subdezvoltate sau în regiuni afectate de declinul industrial și restructurare.

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

S-au inițiat contacte, schimburi de experiență și colaborări cu structuri individuale, precum și cu alte rețele internaționale de incubatoare, centre de promovare a inovațiilor, parcuri tehnologice din UE și CEEC.

În prezent, în România numărul și impactul incubatoarelor de afaceri este destul de scăzut, pentru a satisface nevoile specifice ale IMM-urilor aflate în stadiul de început de dezvoltare al afacerii, sau care funcționează deja. Distribuția geografică inegală și rata de supraviețuire foarte mică, au făcut ca o serie de incubatoare înființate cu sprijin internațional să înceteze să funcționeze în momentul în care s-a încheiat finanțarea, dat fiind faptul că sprijinul din partea autorităților locale / guvernului / sectorului privat a fost inexistent sau insuficient pentru a le menține în funcțiune până când acestea ar fi putut să se autosusțină. Constituirea lor nu a avut la bază planuri de afaceri pe termen lung și parteneriate care să asigure finanțarea după încetarea susținerii financiare din partea donatorilor.

Incubatoarele de afaceri constituie un instrument financiar eficient de stimulare a înființării și dezvoltării IMM-urilor.

Guvernul și organizațiile internaționale recunosc că este nevoie să se îmbunătățească capacitatea incubatoarelor de afaceri existente și să se consolideze rețeaua lor din România. Programul național multianual de înființare și dezvoltare de incubatoare de afaceri asigură o intervenție coerentă și pe termen mediu din partea Guvernului.

I.a.4. Obiectivul de dezvoltare și impactul anticipat

Obiectivul de dezvoltare al programului este acela de a contribui la creșterea competitivității economice în România, prin dezvoltarea IMM-urilor și crearea de noi locuri de muncă. Programul va realiza acest lucru prin înființarea de noi incubatoare de afaceri, care vor asigura IMM-urilor servicii de sprijin subvenționate.

Impactul anticipat al proiectului urmărește crearea unei rețele de incubatoare de afaceri în România, care va permite:

- asanarea mediului economic local, regional și național prin utilizarea mai eficientă a potențialului economic și uman existent în zonă;
- înființarea și dezvoltarea de IMM inovatoare, capabile să utilizeze în mod eficient resursele C&D existente și care la finalul programului vor părăsi incubatorul stabile din punct de vedere financiar;
- crearea unei relații eficiente între potențialul tehnologic al zonelor țintă și cel antreprenorial;
- dezvoltarea unei infrastructuri de afaceri capabilă să facă față presiunilor concurențiale;
- îmbunătățirea accesului IMM incubate la informații, servicii de consultanță cu valoare adăugată ridicată, surse de finanțare, precum și la servicii și echipamente specifice C&D;
- creșterea numărului de locuri de muncă, dezvoltarea economică a regiunilor țintă, revitalizarea comunităților locale;
- promovarea unei cooperări strânse între principalii parteneri la nivel național, regional și local pentru realizarea unei dezvoltări economice susținute;
- corelarea activităților incubatorului de afaceri cu cele ale întreprinderilor existente în zonă.

I.a.5. Planul Național de Dezvoltare Regională

În cadrul prezentului program sunt integrate obiectivele specifice ale Planului Național de Dezvoltare Regională, după cum urmează:

1. Dezvoltarea infrastructurii sociale și de afaceri indiferent de condițiile de mediu.
Dezvoltarea infrastructurii

2. Îmbunătățirea mediului de afaceri prin exploatarea potențialului economic al regiunii, datorită stimulării active a competitivității și eficienței IMM-urilor. **Dezvoltarea mediului de afaceri**

3. Îmbunătățirea aptitudinilor profesionale prin intermediul acțiunilor de training și al cursurilor de formare profesională, pentru a dezvolta o forță de munca adaptabilă cerințelor pieței. **Dezvoltarea resurselor umane și creșterea ratei de angajare**

În procesul de programare a strategiei alese s-a urmărit ca aceasta să fie inovatoare și concentrată pe următoarele principii generale:

- integrare;
- concentrarea resurselor;
- parteneriate.

Colaborarea la acest nivel se bazează pe premisa favorabilă a existenței resurselor locale și regionale ce pot fi combinate în scopul creării unor lanțuri inter-firme cu valoare adăugată ridicată, de tip "cluster", ca răspuns la presiunea mediului concurențial, în încercarea acestora de a se conforma standardelor de performanță și competitivitate, ca urmare a procesului de globalizare.

Existența lanțurilor inter-firme cu valoare adăugată ridicată este unul dintre factorii determinanți în dezvoltarea economică locală și regională. În acest sens adoptarea unui model de tip "cluster" poate juca un rol important în încurajarea creșterii economice regionale prin crearea unei rețele informaționale, dezvoltarea unui lanț de furnizori și îmbunătățirea pregătirii profesionale a forței de muncă în scopul creșterii competitivității IMM.

Secțiunea I.b.

Strategia programului

I.b.1. Administrarea Incubatoarelor

Datorită situației economice și sociale la nivelul județelor Hunedoara, Brașov și Alba, Guvernul României este direct interesat în rezolvarea problemei create prin disponibilizarea unui mare număr de angajați din sectorul de stat. În acest context, programul va debuta cu o fază pilot, care va avea ca finalitate înființarea a trei incubatoare de afaceri în zonele țintă, definite în proiect, Hunedoara, Brașov și Alba. În următorii ani programul se va extinde la nivel național, în baza unui studiu de evaluare preliminar, prin care se vor determina și cuantifica situația actuală precum și necesitățile înființării de noi incubatoare de afaceri în alte zone.

Incubatorul de afaceri se constituie printr-un act de asociere în participațiune, încheiat între autorități publice locale, responsabile la nivel local de implementarea programului, societăți comerciale, ONG-uri, Agenții de Dezvoltare Regională, sau alte instituții cu caracter reprezentativ la nivel local, care au calitatea de părți asociate, capacitatea de a găzdui și administra un incubator de afaceri (IA), precum și aceea de a acorda asistență tehnică și de a instrui potențialii întreprinzători în perioada premergătoare incubării.

Contractul de asociere în participațiune va conține clauze specifice referitoare la durata contractului, obiectul contractului, modalitățile de împărțire a rezultatelor activităților economice comune, răspunderea contractuală, contribuția părților, în scopul asigurării serviciilor și facilităților comune oferite de incubatorul de afaceri, condiții de asigurare a spațiului incubatorului și a utilităților.

Asocierea în participațiune este constituită în conformitate cu dispozițiile art. 251 – 256 Cod Comercial. Asocierea în participațiune are drept obiect înființarea, funcționarea și dezvoltarea incubatorului de afaceri.

Asociația creată, în coordonare cu PNUD, va subcontracta ulterior o companie specializată, care va deveni parte asociată a contractului de asociere în participațiune, denumită în continuare Administratorul Incubatorului și care se va ocupa de managementul Incubatorului de Afaceri, ca urmare a procesului de selecție organizat de PNUD și ANIMMC împreună cu autoritățile publice locale.

Etapa I : Evaluarea și selectarea locațiilor

Procedura generală pentru înființarea incubatoarelor de afaceri începe cu etapa de evaluare pe teren în vederea selectării locațiilor. Ca urmare a procedurii de selectare a locațiilor, PNUD va încheia Acorduri de Co-finanțare cu autoritățile publice locale, în scopul demarării campaniei de amenajare și reabilitare a spațiilor destinate desfășurării activității de incubare.

Fondurile destinate inițierii activităților specifice procesului de incubare vor fi alocate o singură dată în decursul existenței programului și provin din surse financiare private atrase la bugetul programului.

Contravaloarea cheltuielilor privind inițierea activităților specifice incubatorului reprezintă echivalentul în lei a maximum 35.000 USD, calculat la data efectuării plății de către PNUD:

- a) Inițierea activităților specifice incubatorului: cheltuieli specifice destinate amenajării și / sau reabilitării spațiilor, inclusiv spații de producție, facilități pentru birouri, spații comune destinate întâlnirilor, instruire, expoziții;
- b) Pe parcursul implementării programului nu se acceptă decontarea cheltuielilor care fac obiectul unor activități de reparații curente;
- c) Virarea efectivă a sumelor se face de către PNUD în contul autorităților publice locale, în termen de 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor justificative, întocmite de reprezentanții autorităților publice locale.
- d) Dosarul privind documentația justificativă va conține lista tuturor documentelor depuse, copie după documentația tehnică întocmită în vederea atribuirii lucrărilor de amenajare și/sau reabilitare, în conformitate cu legislația în vigoare, contracte de prestări servicii, facturi fiscale, chitanțe fiscale, ordine de plată, extrase de cont, etc.
- e) PNUD are dreptul să verifice la sediul incubatorului veridicitatea și conformitatea declarațiilor, activităților, serviciilor și cheltuielilor efectuate în cadrul campaniei de amenajare și reabilitare a spațiilor destinate desfășurării activităților de incubare.

Etapa a II-a: Selectarea Administratorului Incubatorului.

Prin intermediul Administratorului Incubatorului, care va fi o companie subcontractantă, IMM-urile vor beneficia de asistență financiară și tehnică în cadrul prezentului program. Administratorul Incubatorului va fi responsabil de aspectele operaționale și de conducerea Incubatorului de Afaceri, fără a deține însă majoritatea acțiunilor.

Selecția Administratorului Incubatorului, care îndeplinește toate criteriile prevăzute în Anexa 1 - Procedura de selecție a Administratorului Incubatorului și în Ghidul Aplicantului, se va organiza de către autoritățile publice locale responsabile de implementarea la nivel local a programului, împreună cu PNUD și ANIMMC, printr-una din procedurile de achiziție publică, prevăzute de legislația în vigoare. Aceste criterii vor ține seama în special de existența premizelor favorabile și a altor resurse materiale pentru realizarea Incubatorului de Afaceri, a experienței acestora în domeniul managementului afacerilor, de existența resurselor umane proprii, de capacitatea de a mobiliza resursele financiare suplimentare necesare pentru funcționarea Incubatorului de Afaceri și după încheierea programului.

Anexa 1 conține de asemenea și descrierea procedurii de selecție, precum și documentația care va fi elaborată și înaintată în vederea selecției, de către fiecare ofertant.

Selecția acestora se va organiza în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, aprobată prin Legea nr. 212/2002, cu

modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 461/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a O.U.G. nr. 60/2001.

Administratorul Incubatorului (AI) va avea rolul și responsabilitățile definite în Anexa 2 a prezentului Document Proiect. Administratorul Incubatorului va administra activitatea Incubatorului de Afaceri, beneficiind de asistență financiară și tehnică acordată prin intermediul programului, în baza prezentului Document Proiect. Pentru a asigura respectarea strictă a obligațiilor contractuale și a administrării în mod eficient a Incubatorului de Afaceri, personalul de conducere al acestuia va fi angajat cu implicarea directă a conducerii programului (PNUD).

Pentru incubatoarele nou înființate, care fac obiectul prezentului program, vor fi finanțate următoarele tipuri de cheltuieli, conform Anexei 7:

- administrarea programului;
- alocații financiare nerambursabile destinate susținerii activităților specifice Incubatorului de Afaceri;

Anexa 7 (Bugetul Programului) va fi aprobată de către partenerii în program în termen de 30 de zile de la data notificării de către ANIMMC a publicării în M.O. a Documentului de Proiect referitor la procedura de implementare a programului.

Alocațiile financiare nerambursabile destinate înființării și susținerii activităților specifice incubatoarelor de afaceri nou înființate, care fac obiectul prezentului program, vor fi eliberate de către PNUD în mai multe tranșe, conform Memorandumului de Înțelegere, astfel:

I.b.1.1. **prima tranșă** va fi alocată în primul an de implementare a programului, pe baza rapoartelor de activitate trimestriale și a documentelor financiare justificative. Documentația justificativă depusă de către Administratorii Incubatoarelor va conține lista tuturor documentelor, contracte de prestări servicii, facturi fiscale, chitanțe fiscale, ordine de plată, extrase de cont, etc. Fondurile alocate provin din surse financiare private atrase la bugetul programului

Valoarea primei tranșe reprezintă echivalentul în lei a maximum 20.000 USD, calculat la data efectuării plății de către PNUD.

- a) Contravaloarea cheltuielilor privind instruirea, în perioada de pre-incubare, a maximum 100 de potențiali întreprinzători;
- b) Contravaloarea cheltuielilor pentru editarea și tipărirea suportului de curs realizat în perioada de preincubare și a curriculei de curs pentru instruirea efectuată în decursul procesului de incubare;
- c) Contravaloarea cheltuielilor privind organizarea procesului de evaluare a proiectelor și selecție a maximum 20 IMM / incubator;
- d) Contravaloarea cheltuielilor privind consultanța acordată în perioada de pre-incubare pentru înființarea de noi societăți comerciale;
- e) Contravaloarea cheltuielilor pentru realizarea unei pagini web de promovare a activităților incubatorului.
- f) Administratorul Incubatorului are obligația să organizeze trimestrial seminariile de instruire pentru beneficiarii programului;
- g) PNUD are dreptul să verifice condițiile de realizare a instruirii și a agendei seminariilor organizate de către Administratorul Incubatorului;
- h) Ca urmare a procesului de evaluare și analiză a oportunității cheltuielilor efectuate de către Administratorul Incubatorului, PNUD va aproba eligibilitatea acestora;
- i) Virarea efectivă a sumelor, care fac obiectul primei tranșe, se face trimestrial, de către PNUD în contul Administratorului Incubatorului, în termen de 15 zile lucrătoare de la data prezentării raportului de activitate și a documentelor justificative de către Administratorul Incubatorului

- j) Nu se acceptă utilizarea alocației financiare aferentă primei tranșe pentru plata taxelor și/sau a impozitelor și a salariilor echipei manageriale responsabilă pentru administrarea incubatorului

Alocarea primei tranșe se va realiza ca urmare a încheierii contractului cadru între PNUD și Administratorul Incubatorului, a rezultatelor campaniei de instruire a potențialilor întreprinzători și a procesului de evaluare a proiectelor și selectare a 20 de beneficiari finali ai programului / incubator.

I.b.1.2. **tranșele următoare**, reprezentând alocațiile financiare nerambursabile acordate IMM, în conformitate cu Anexa 5 - Ciclul de Incubare, vor fi alocate lunar, de către PNUD, pe baza rapoartelor financiare întocmite de Administratorii Incubatoarelor pentru luna anterioară efectuării plăților.

- a) Administratorii Incubatoarelor vor prezenta lunar rapoarte financiare și de activitate, în baza contractelor cadru ce vor fi încheiate între aceștia și PNUD și a contractelor de prestări servicii încheiate între furnizorul de servicii și IMM incubate, prin care se va demonstra utilizarea eficientă a resurselor financiare alocate și păstrarea destinației acestora.
- b) Rapoartele financiare lunare vor fi însoțite de documentația justificativă (contracte de prestări servicii, facturi fiscale, chitanțe fiscale, ordine de plată, extrase de cont) privind cheltuielile realizate și de rapoartele de activitate a furnizorului de servicii și a IMM de evaluare a activității consultantului;
- c) Ca urmare a procesului de evaluare și analiză a oportunității cheltuielilor efectuate de către beneficiarii programului, PNUD va aproba eligibilitatea acestora;
- d) Aprobarea cheltuielilor se va face pe baza justificărilor financiare întocmite de Administratorii Incubatoarelor și a rapoartelor de activitate ale furnizorului de servicii și ale IMM privind evaluarea activității acestuia de către conducerea programului, cu implicarea directă a ANIMMC și PNUD. În cazul în care achiziționarea serviciilor specializate se face prin intermediul furnizorilor de servicii externi, rapoartele de activitate vor conține informații detaliate privind furnizorul de servicii de consultanță.
- e) Virarea efectivă a plăților se va face lunar de către PNUD în contul beneficiarilor programului-IMM incubate, în termen de 15 zile lucrătoare, după efectuarea serviciilor și plata cheltuielilor eligibile aferente, către furnizorul de servicii și după prezentarea rapoartelor de activitate și a documentelor justificative de către Administratorul Incubatorului.
- f) Nu se acceptă efectuarea de plăți compensatorii între părțile contractante, în cadrul serviciilor și cheltuielilor eligibile
- g) PNUD are dreptul să verifice la sediul incubatorului veridicitatea și conformitatea declarațiilor solicitanților, activităților, serviciilor și cheltuielilor efectuate în cadrul programului. În acest scop beneficiarii programului vor pune la dispoziția PNUD, la solicitarea acestuia, materialele elaborate în cadrul contractelor încheiate cu furnizorii de servicii de consultanță.

IMM-urile incubate vor beneficia astfel de alocații financiare nerambursabile, în conformitate cu ciclul de incubare descris în Anexa 5.

Programul se derulează pe perioada 2004-2008, conform Strategiei Guvernamentale pentru Susținerea Dezvoltării Întreprinderilor Mici și Mijlocii în perioada 2004-2008, aprobată prin H.G. 1280/2004, în baza alocațiilor bugetare prevăzute anual prin Legea bugetului de stat și a contribuțiilor părților, stabilite prin Documentul Proiect.

1.b.2. Beneficiarii programului

2.1. Beneficiarii programului sunt potențiali întreprinzători, constituiți în societăți comerciale organizate în temeiul Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată și care, la data solicitării, îndeplinesc cumulativ condițiile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și criteriile de eligibilitate specificate mai jos:

2.1.1. IMM nou înființate care au potențial de dezvoltare ridicat, trebuie să prezinte un proiect fezabil de dezvoltare prin care să permită crearea a minimum 3 locuri de muncă în următorii 2 ani.

În cadrul programului sunt definite ca IMM nou înființate:

- a) Agenți economici, care în termen de două luni de la data selecției prezintă dovada obținerii înregistrării și autorizării societății comerciale la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul societatea, în zonele țintă în care sunt amplasate incubatoarele de afaceri care fac obiectul prezentului program;
- b) Agenții economici vor respecta criteriul de independență, așa cum este acesta definit în alin. (2) art.3 din Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;
- c) Desfășoară activități de producție de bunuri și/sau servicii.

2.1.2. IMM cu istoric de funcționare de maximum 2 ani de la data intrării în incubator, trebuie să prezinte un proiect fezabil de dezvoltare care să permită crearea a minimum 3 locuri de muncă în următorii 2 ani,

În cadrul programului sunt definite ca IMM cu istoric de funcționare de maximum 2 ani la data intrării în incubator, după cum urmează:

- a) Agenții economici care au sediul social în zonele țintă în care sunt amplasate incubatoarele de afaceri care fac obiectul prezentului program;
- b) Agenții economici care respectă criteriul de independență, așa cum este acesta definit în alin. (2) art.3 din Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;
- c) Agenți economici care au un bilanț contabil pozitiv pe ultimii 2 ani;
- d) Agenți economici care au un număr mediu scriptic de minimum 3 salariați, în anul fiscal anterior incubării;
- e) Nu sunt în stare de faliment ori lichidare, nu au afacerile administrate de un judecător sindic, nu au activitățile comerciale suspendate;
- f) Desfășoară activități de producție de bunuri și/sau servicii.

2.1.3. În cadrul prezentului program se definește ca data intrării în incubator, data semnării contractului de închiriere între Administratorul Incubatorului și beneficiarii programului-IMM incubate.

2.2 Nu beneficiază de prevederile programului: societățile bancare, societățile de asigurare și reasigurare, societățile de administrare a fondurilor financiare de investiții, societățile de valori imobiliare, societățile cu activitate principală de comerț, activități de intermediieri financiare, activități auxiliare intermediierilor financiare, activități de intermediieri imobiliare, activități juridice, de contabilitate și revizie contabilă, consultanță în domeniul fiscal, consultanta în afaceri, selecția și plasarea forței de muncă, alte activități prestate în principal întreprinderilor.

2.3. Prin prezenta procedură nu beneficiază de ajutoare de stat agenții economici din sectoarele de activitate referitoare la producția, prelucrarea și comercializarea produselor agricole, așa cum sunt definite în Anexa 3 la Regulamentul privind ajutorul de stat pentru IMM, aprobat prin Ordinul Consiliului Concurenței nr. 55/2004, cei din industria de pescuit și industria carbonieră.

2.4. Ca urmare a procesului de instruire se va realiza selecția a maximum 20 de întreprinzători / incubator, în baza planurilor de afaceri întocmite de către aceștia, în vederea constituirii de societăți comerciale, dintre care:

2.4.1. maximum 10 societăți comerciale vor fi nou înființate;

2.4.2. minimum 10 societăți comerciale vor prezenta un istoric de funcționare de maximum 2 ani la data înscrierii în incubator.

2.5. Selecția beneficiarilor se va face prin procedura de licitație de proiecte și va ține cont de criteriul de fezabilitate al acestor propuneri, evidențiind următoarele aspecte: idea de afaceri, aspecte referitoare la implementarea proiectului, marketing, structura organizațională, resurse financiare, riscuri și oportunități, resurse umane și aspecte juridice, etc.

2.6. Rezultatul procesului de evaluare va fi comunicat în scris solicitanților în termen de 5 zile lucrătoare de la data evaluării proiectelor.

2.7. Decizia comisiei de evaluare nu poate fi contestată în instanță. Contestațiile vor fi soluționate de către comisia de evaluare în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii acestora.

2.8. Selecția întreprinzătorilor se va face de către o comisie din a cărei componență vor face parte reprezentanți ai autorităților publice locale, ANIMMC, PNUD și ai Administratorului Incubatorului.

I.b.3. Cadrul instituțional și resursele programului

Programul se bazează pe o strânsă colaborare între ANIMMC, PNUD și autoritățile publice locale / Administratorul Incubatorului / Agențiile de Dezvoltare Regională, care vor fi parteneri direct implicați în implementarea programului, cu roluri și responsabilități clar definite.

Contribuțiile în natură ale părților contractului de asociere în participațiune, sub formă de locații, servicii, materiale și resurse umane sunt esențiale pentru implementarea cu succes a programului.

Agencia Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie (ANIMMC) va asigura finanțarea programului din fonduri alocate de la bugetul de stat, așa cum este prevăzut în Memorandumul de Înțelegere și Acordul de Co – finanțare, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 173/2004 și în Protocolul dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare semnat la 23 aprilie 2004, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1232/2004, pentru modificarea Memorandumului de Înțelegere dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, privind Programul Național Multianual pe perioada 2002-2005 de înființare și dezvoltare de incubatoare tehnologice și de afaceri și a Acordului de Co-Finanțare dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare semnate la 14 octombrie 2003.

În conformitate cu Memorandumul de Înțelegere între ANIMMC și PNUD, Art. 3-Obligațiile părților, pct. 3.1., ANIMMC va avea responsabilitățile unei Agenții Naționale de Execuție și va numi un Coordonator Național de Program, deținând controlul asupra deciziilor în derularea programului. În acest sens ANIMMC va monitoriza stadiul implementării programului, pentru a se asigura că sunt atinse obiectivele stabilite prin prezentul Document de Proiect.

3.1. Contribuția ANIMMC (Donator) pentru anul 2005 este reprezentată de echivalentul în dolari S.U.A.*¹) al sumei de 15 miliarde lei, în conformitate cu prevederile din Legea bugetului de stat pe anul 2005 nr. 511 din 2004 și a Protocolului între Agenția Națională Pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii și Co-operație din România și Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare, semnat la 23 aprilie 2004 la București, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr 1232/2004.

În conformitate cu prevederile Art. I, pct. 3 din Acordul de Co-finanțare încheiat între ANIMMC și PNUD, aprobat prin H.G. nr. 173/2004, contribuția Donatorului (ANIMMC) pentru anul 2005, reprezentând fondul alocat programului de la bugetul de stat, va fi depusă integral în contul bancar în LEI al PNUD Nr. RO49CITI0000000825007008 deschis la Citibank România, în termen de 5 zile lucrătoare de la data publicării în Monitorul Oficial a Ordinului Președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, pentru aprobarea Documentului de Proiect, referitor la procedura de implementare a programului

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) va asigura resurse financiare, din fonduri proprii, în cuantumul stabilit în Memorandumul de Înțelegere și Acordul de Co – finanțare, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr.173/2004 și în Protocolul dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare semnat la 23 aprilie 2004, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1232/2004, pentru modificarea Memorandumului de Înțelegere dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, privind Programul Național Multianual pe perioada 2002-2005 de înființare și dezvoltare de incubatoare tehnologice și de afaceri și a Acordului de Co-Finanțare dintre Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare semnate la 14 octombrie 2003.

În conformitate cu Memorandumul de Înțelegere între ANIMMC și PNUD, Art. 3-Obligațiile părților, pct. 3.2., PNUD își asuma rolul și responsabilitățile unei Agenții Naționale de Implementare. În această calitate, PNUD va răspunde de managementul adecvat al programului, din punct de vedere administrativ, financiar și tehnic, prin respectarea procedurilor de achiziție publică și contractare, inclusiv selecția personalului angajat în cadrul programului, asigurarea echipamentelor și a materialelor necesare, raportarea și monitorizarea implementării programului, care va fi executat conform modalității naționale de execuție (NEX).

Asistența pe care o va acorda PNUD este importantă pentru realizarea obiectivelor programului. În calitatea sa de organizație internațională de dezvoltare, și subiect de drept internațional public, cu o largă recunoaștere, PNUD are o bogată experiență în domeniul promovării IMM-urilor, precum și în dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

3.2. Contribuția PNUD pentru anul 2005 este reprezentată de echivalentul în dolari S.U.A.*¹⁾ al sumei de 2,475 miliarde lei, în conformitate cu prevederile Art. 1, pct. 1 din Addendum-ul, încheiat între Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din România semnat la 20 mai, la București.

Pe parcursul implementării sale programul va oferi IMM incubate posibilitatea de a colabora cu institutii bancare, societăți/programe de micro-finanțare, fonduri locale de garantare a creditelor pentru IMM, alte autorități publice centrale/locale, finanțatori internaționali, sau alte entități, etc.

*1) Cursul de schimb utilizat pentru conversia Leu-USD este cursul Națiunilor Unite, valabil la data efectuării plății în contul PNUD de către ANIMMC (Donator)

Partea a II-a. Matricea logică a rezultatelor și a resurselor programului			
Rezultatul scontat la nivel național, în conformitate cu Cadrul de Obiective Naționale:			
Extinderea sectorului privat competitiv, orientat către piață, bazat pe principiile dezvoltării economice în mod durabil			
Indicatorul rezultatului scontat la nivel național, stabilit în conformitate cu Cadrul Programatic de Obiective și Resurse Naționale, inclusiv nivelul de pornire și obiectivul final			
Existența politicilor și a unui cadru legislativ care facilitează dezvoltarea unui sector privat competitiv, orientat către piață, luând în considerare efectele probabile privind durabilitatea			
Nivelul de pornire: Proceduri simplificate de înregistrare a societăților comerciale nou-înființate			
Obiectiv final: Crearea unei rețele de incubatoare de afaceri în România			
Domeniul de asistență aplicabil (conform Cadrului de Resurse Strategice):			
G1-SGNI-SASN3 – Reforma politicilor, legislației și a administrației pentru sprijinirea dezvoltării sectorului privat			
Strategia de parteneriat			
PNUD va avea rolul și responsabilitățile unei Agenții Naționale de Implementare a Programului Național Multianual pe perioada 2004 – 2008 pentru înființarea și dezvoltarea incubatoarelor tehnologice și de afaceri al ANIMMC. Având ANIMMC ca Agenție Națională de Execuție și ca donator, programul va susține în acest scop crearea unei rețele de incubatoare de afaceri, care este considerată un instrument financiar eficient de sprijinire a înființării și dezvoltării de IMM			
Titlul programului și numărul:			
Înființarea și dezvoltarea incubatoarelor de afaceri – 000 14603			
Obiectiv 1 - Facilitarea înființării a cinci incubatoare de afaceri în zonele țintă definite în program și crearea premiselor pentru înființarea și dezvoltarea de noi incubatoare de afaceri în alte zone cu potențial economic și social			
Rezultatele așteptate ale programului	Rezultatele anuale ale programului	Activități principale	Contribuții
1.1 Finalizarea condițiilor pentru acordarea asistenței incubatoarelor de afaceri	ANUL I Stabilirea structurilor de management și a metodologiei funcționare și implementare programului înființarea incubatoarelor de afaceri din zonele țintă.	1.1.1. Constituirea structurii de management a programului din partea ANIMMC – UIP și desemnarea Coordonatorului Național de Program 1.1.2. Selectarea și recrutarea personalului pentru Echipa Programului și a Managerului Național de Program 1.1.3. Finalizarea regulilor de funcționare și implementare ale programului 1.1.4. Stabilirea criteriilor de selectare a Administratorului Incubatorului (campanii de promovare a programului, pregătirea și lansarea Ghidului Aplicantului pentru selectarea Administratorului Incubatorului, evaluarea ofertelor primite, etc.)	Personal Deplasări în țară Contractare Administratorul Incubatorului Raportări Diverse

<p>1.2 Înființarea incubatoarelor de afaceri în zonele țintă.</p>	<p>Selectarea și organizarea fiecărui Administratorului Incubatorului pentru zonele țintă.</p> <p>Selectarea IMM în vederea incubării</p>	<p>1.1.5. Finalizarea politicilor de stabilire a prețurilor/subvențiilor pentru serviciile oferite de incubatorul de afaceri</p> <p>1.1.6. Stabilirea sarcinilor anuale de performanță ale fiecărui Administrator al Incubatorului</p> <p>1.1.7. Stabilirea modalității și a documentației de raportare financiară a Administratorului Incubatorului</p> <p>1.1.8. Stabilirea tipurilor de contracte care vor fi încheiate</p> <p>Etapa I</p> <p>1.2.1. Vizite/evaluări pe teren în vederea selectării locațiilor</p> <p>1.2.2. Selectarea locațiilor și încheierea Acordurilor de Co-finanțare cu autoritățile publice locale;</p> <p>1.2.3. Inițierea activităților specifice incubatorului, amenajarea/reabilitarea spațiilor</p> <p>Etapa a II-a</p> <p>1.2.4. Organizarea procesului de selectare a Administratorului Incubatorului</p> <p>1.2.5. Încheierea contractului cadru cu Administratorului Incubatorului</p> <p>1.2.6. Organizarea campaniei de publicitate locală a programului;</p> <p>1.2.7. Instruirea unui număr de 100 potențiali întreprinzători</p> <p>1.2.8. Organizarea procesului de selecție. Selectarea unui număr de 20 de întreprinzători pe baza planurilor de afaceri întocmite de către aceștia</p> <p>1.2.9. Acordarea finanțării aferente primei tranșe destinată Administratorului Incubatorului</p> <p>1.2.10. Încheierea contractelor între Administratorul Incubatorului și IMM selectate în vederea incubării</p> <p>1.2.11. Acordarea finanțării parțiale aferentă constituirii de IMM nou înființate</p> <p>1.2.12. Asigurarea spațiului de lucru independent pentru fiecare IMM</p> <p>1.2.13. Asigurarea serviciilor comune și specializate pentru IMM</p>
---	---	--

<p>1.3. Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri</p>	<p>Servicii și alocații financiare desfășurarea activităților pentru</p>	<p>incubate, prin acordarea sprijinului financiar conform procedurii stabilită la Anexele 3 și 4-Ciclul de Incubare</p> <p>1.2.14. Monitorizarea și evaluarea rezultatelor conform procedurilor stabilite în program</p> <p>1.3.1. Determinarea și cuantificarea necesității înființării de noi incubatoare de afaceri în arii geografice cu potențial</p> <p>1.3.2. Evaluarea resurselor necesare care vor trebui asigurate de la Guvern pentru susținerea incubatoarelor înființate</p> <p>1.3.3. Evaluarea resurselor necesare care ar putea fi asigurate de comunitatea locală pentru sprijinirea incubatoarelor de afaceri în următorii ani</p> <p>1.3.4. Analiza oportunităților existente în zone de amplasare a incubatoarelor privind materiile prime și alte resurse și a posibilităților de dezvoltare de noi tehnologii</p>	
<p>Obiectiv 2 – Pregătirea pentru extinderea în zone cu potențial economic și geografic</p>			
<p>2.1 Dezvoltarea rețelei de incubatoare</p>	<p>ANUL II Studiu privind necesitatea înființării de noi incubatoare de afaceri</p>	<p>2.1.1. Determinarea și cuantificarea necesității înființării de noi incubatoare de afaceri în arii geografice cu potențial</p> <p>2.1.2. Evaluarea resurselor necesare care vor trebui asigurate de la Guvern pentru înființarea de noi incubatoare de afaceri</p> <p>2.1.3. Evaluarea resurselor care ar putea fi asigurate de comunitatea internațională și locală a resurselor pentru sprijinirea incubatoarelor de afaceri în următorii ani</p> <p>2.1.4. Analiza oportunităților existente în diverse zone cu privire la accesul la materii prime și alte resurse și posibilităților de punere în practică de noi tehnologii</p> <p>2.1.5. Realizarea unui raport final cu recomandări privind selectarea celor mai bune zone în care vor fi amplasate incubatoarele de afaceri care vor beneficia de asistență în continuare</p>	<p>Personal Deplasări în țară Contracte Administratorii Incubatoarelor Diverse</p>
<p>2.2 Înființarea de noi incubatoare de afaceri</p>	<p>ANII II, III Dezvoltarea incubatoarelor existente și înființarea a</p>	<p>2.2.1. Realizarea campaniei de promovare a programului</p> <p>2.2.2. Lansarea procesului de selecție a Administratorilor Incubatoarelor</p>	

	<p>încă doua incubatoare de afaceri pe baza studiului de evaluare preliminar</p> <p>Selectarea IMM in vederea incubării</p> <p>Servicii și alocații financiare pentru desfășurarea activităților</p>	<p>2.2.3. Pregătirea cererilor de ofertă</p> <p>2.2.4. Lansarea cererilor de ofertă</p> <p>2.2.5. Evaluarea ofertelor primite</p> <p>2.2.6. Vizite/evaluări pe teren</p> <p>2.2.7. Selectarea și încheierea contractelor cu Administratorii Incubatoarelor</p> <p>2.2.8. Elaborarea unui plan de acțiune detaliat care să cuprindă planul de marketing, a dotărilor, de organizare și management, planul financiar</p> <p>2.2.9. Renovarea sediilor, instalarea dotărilor și a echipamentelor strict necesare pentru fiecare incubator</p> <p>2.2.10. Finalizarea regulamentului operațional al Incubatoarelor de Afaceri</p> <p>se repetă ciclul din Anul I</p> <p>2.2.11. Coordonarea și monitorizarea activității incubatoarelor de afaceri din zonele țintă.</p> <p>2.2.12. Monitorizarea și evaluarea performanțelor conform procedurilor stabilite în cadrul programului</p>	
<p>Obiectiv 3 - Asistarea incubatoarelor de afaceri înființate în anii precedenți</p> <p>3.1. Dezvoltarea de Incubatoarelor de Afaceri înființate în anii precedenți</p>	<p>ANUL IV</p> <p>Asigurarea sustenabilității Incubatoarelor de Afaceri înființate în anii precedenți</p>	<p>Obiectiv 3 - Asistarea incubatoarelor de afaceri înființate care să permită acestora susținerea și după încetarea finanțării</p> <p>3.1.1. Organizarea de seminarii speciale de instruire pentru managerii și personalul incubatoarelor de afaceri pentru îmbunătățirea performanțelor acestora</p> <p>3.1.2. Desfășurarea de activități de atragere de fonduri pentru a asigura fondurile suplimentare necesare derulării activităților Incubatoarelor de Afaceri după încetarea finanțării prin intermediul programului</p> <p>3.1.3. Încurajarea colaborării între Incubatoarele de Afaceri asistate și alte organisme similare din România și din străinătate</p> <p>3.1.4. Promovarea unei faze pilot de creare a unor centre tehnologice prin cooperarea între Incubatoarele de Afaceri și institutele de cercetare aplicată, din sectoarele industriale selectate și cele de învățământ superior pentru a crește competitivitatea IMM</p>	<p>Personal</p> <p>Deplasări în țară</p> <p>Diverse</p>
		<p>3.1.5. Organizarea periodică de evenimente comune între Incubatoarele de Afaceri și specialiști străini în domeniu</p> <p>3.1.6. Organizarea de întâlniri și prezentări pe diferite teme de afaceri pentru IMM incubate</p> <p>3.1.7. Implicarea IMM incubate în programe specifice de finanțare</p> <p>3.1.8. Monitorizarea activităților Incubatoarelor de Afaceri</p>	

Partea a III-a. Managementul programului

Agenția de Execuție a programului este reprezentată de ANIMMC. În vederea implementării corespunzătoare a Programului, în cadrul ANIMMC se va constitui Unitatea de Implementare a Programului (UIP) și se va numi un Coordonator Național al Programului (CNP). Structura organizatorică a UIP, numărul de persoane, atribuțiile și responsabilitățile vor fi stabilite prin Ordin al Președintelui ANIMMC. UIP va avea rolul unui organism de conducere, iar ANIMMC va avea controlul asupra deciziilor privitoare la derularea programului.

PNUD va asigura implementarea programului în numele ANIMMC. PNUD este responsabil de selectarea și recrutarea personalului Echipei de Program care asigură administrarea curentă a activităților programului.

Echipa de Program răspunde de derularea tuturor activităților menționate în documentul proiect. Această echipă va fi condusă de un Manager Național de Program (MNP) și va include 2 experți în incubatoare și un angajat pe probleme de administrație. De asemenea, MNP răspunde de elaborarea și prezentarea rapoartelor lunare și a planurilor de lucru.

Modalitatea de selecție și recrutare a personalului Echipei de Program se va face în conformitate cu regulile și procedurile PNUD, prin intermediul unui proces de interviuri structurat și deschis.

Programul va fi supus unui proces de audit, o dată în decursul unui an fiscal, de către un auditor independent.

III.1. Raportarea, monitorizarea și evaluarea programului

Activitățile programului vor fi derulate și monitorizate pe baza planurilor de lucru care vor fi elaborate și actualizate de Managerul Național al Programului (MNP).

PNUD, în calitate de Agenție de Implementare, va elabora rapoartele financiare și cele privind stadiul de realizare a programului pe care le prezintă, lunar, la ANIMMC (Agenție Națională de Execuție), împreună cu copii ale documentelor justificative privind utilizarea fondurilor, evidențiind alocațiile financiare nerambursabile pentru fiecare beneficiar incubat (contracte de servicii, facturi fiscale, chitanțe fiscale, ordine de plată, extrase de cont, etc.).

Programul va fi supus unei revizii cel puțin odată pe an. Analiza va fi efectuată în comun de reprezentanții ANIMMC (Agenție Națională de Execuție) și ai PNUD (Agenție Națională de Implementare). Prima analiză de acest fel se va ține la un an după începerea programului. Managerul Național al Programului va elabora și prezenta reprezentanților PNUD și ANIMMC un Raport Anual privind stadiul realizării programului (RARP) înainte de încheierea fiecărui an.

La ultima ședință se va elabora un Raport Final al Programului (RFP) pentru a fi analizat în cadrul acesteia. Acesta va fi elaborat preliminar cu suficient timp înainte pentru a permite evaluarea activităților efectuate de către agenția de execuție și agenția de implementare, cu cel puțin două luni înainte de data ședinței finale.

Programul va fi supus unui proces de evaluare cu 6 luni înainte de data prevăzută pentru încheierea sa. Organizarea, planificarea și termenii de referință se vor stabili după consultări între părțile stabilite prin documentul proiect. Următoarele tipuri de revizui, semnate numai de Reprezentantul Rezident PNUD, pot fi făcute la acest program:

- a) Revizui / adăugiri la oricare din anexele prezentului document proiect;

- b) Revizuiți care nu implică modificări importante ale obiectivelor imediate, ale rezultatelor sau ale activităților programului, dar sunt produse de modificări ale contribuției din resurse proprii sau de creșteri ale costurilor produse de inflație;
- c) Revizuiți anuale obligatorii care se referă la furnizarea de contribuții din resurse proprii așa cum s-a căzut de acord, sau reflectă creșterea costurilor legate de experți sau de alte probleme, din cauza inflației, sau iau în considerare flexibilitatea cheltuielilor agenției.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Agenția Națională pentru IMM și Cooperare trebuie să asigure transparența și publicitatea intermediară și ex-post a programului.

După încheierea contractelor cadru între PNUD și Administratorii Incubatoarelor și respectiv contractele de închiriere încheiate între Administratorii Incubatoarelor și beneficiarii programului, PNUD și ANIMMC vor face publice datele referitoare la numele și datele de contact ale acestora

III.2. Criterii de monitorizare și evaluare a programului:

Administratorul Incubatorului va păstra următoarele evidențe și va monitoriza și raporta anual următorii indicatori:

Criterii bazate pe rezultate (monitorizare):

- gradul de utilizare a suprafeței incubatorului (în m²);
- numărul mediu de locuri de muncă nou create / IMM incubat;
- numărul de IMM incubate;
- numărul de IMM nou create incubate;
- numărul de IMM excluse din incubatorul de afaceri;
- numărul de angajați ai Administratorului Incubatorului;
- raportul dintre nr. de angajați ai Incubatorului de Afaceri / IMM incubate;
- serviciile livrate și calitatea lor;

Criterii economice (evaluarea impactului):

- costuri medii de operare;
- costuri medii în investiții de capital;
- costuri per loc de muncă (brut);
- rata de faliment a IMM incubate după terminarea perioadei de incubare;
- ratele de supraviețuire a IMM după terminarea perioadei de incubare
- valoarea investițiilor comune în mijloacele fixe;
- valoarea investițiilor străine atrase;
- rezultate financiare și economice, creșterea medie a cifrei de afaceri;
- schimburi comerciale cu parteneri economici din afara ariei geografice de amplasare a incubatoarelor de afaceri.

Partea IV. - Cadrul legal

Prezentul document proiect va fi instrumentul la care se face referință în Art. 1 din Acordul Standard pentru Acordare Asistență de Bază (ASAAB), încheiat între Guvernul României și PNUD, semnat la 23 ianuarie 1991.

Partea V. - Bugetul programului și planul de lucru

Bugetul programului este prevăzut în Anexa 7 la Procedură. Planul de lucru se realizează la momentul începerii proiectului și va fi publicat pe pagina web a ANIMMC și PNUD.

Anexa 1 - Criterii de selectare a Administratorului Incubatorului

Definiție: Administratorul Incubatorului (AI) – societăți comerciale (organizate în temeiul Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată și care, la data solicitării, îndeplinesc cumulativ condițiile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii), sau ONG (organizate în temeiul O.G. nr. 26/2000, modificată prin O.G. 37/2003) subcontractantă.

Incubatoarele de Afaceri vor fi reprezentate de o companie subcontractantă care se va ocupa de managementul strategic al Incubatorului de Afaceri.

Administratorul Incubatorului va fi responsabil de aspectele operaționale și de conducere a Incubatorului de Afaceri, însă fără a deține majoritatea acțiunilor.

În momentul încheierii contractului cadru, între PNUD și Administratorul Incubatorului, vor trebui luate în considerație aspecte precum: promovarea locală a programului din resurse financiare proprii, numărul de personal necesar echipei manageriale responsabilă de administrarea incubatorului, elaborarea rapoartelor financiare și a rapoartelor privind stadiul de realizare a programului, monitorizarea clienților. Calificarea și experiența echipei manageriale, precum și adoptarea unei atitudini profesionale privind managementul incubatoarelor, reprezintă doar câteva aspectele importante pentru performanța acestui proiect.

Din experiența anterioară s-a observat că cele mai sustenabile incubatoare sunt acelea care dețin un management performant și susțin dezvoltarea mediului economic local. Astfel, administratorii incubatoarelor vor fi direcționați spre însușirea unor aptitudini specializate orientate către necesitățile clienților, facilitând parteneriatele între companiile client prezente în incubator în scopul creării de valoare adăugată ridicată (de ex: promovarea unor proiecte de afaceri colective, furnizarea serviciilor non-financiare comune, facilitarea externalizării relațiilor de afaceri, dezvoltarea abilităților manageriale, și tehnice ale firmelor incubate)

1.1. Criterii de selecție:

- a) Solicitantul trebuie să aibă sediul social în România, în regiunile de dezvoltare în care sunt amplasate incubatoarele care fac obiectul prezentului program;
- b) Istoric de activitate de minimum 3 ani;
- c) Bilanț contabil pozitiv în ultimii 3 ani;
- d) Nu sunt în stare de faliment ori lichidare, nu au afacerile administrate de un judecător sindic, nu au activitățile comerciale suspendate;
- e) Proiecte de consultanță realizate în ultimii 3 ani și rezultatele acestora;
- f) Proiecte de colaborare încheiate cu autoritățile publice locale și cu Agențiile de Dezvoltare Regională și rezultatele acestora;
- g) Personal calificat, cu experiență în managementul afacerilor, în domeniul IMM și/sau poate să atragă experți capabili să ofere consultanță și alte servicii de susținere a afacerilor, conform cerințelor menționate în Anexa 3;
- h) Infrastructura proprie necesară pentru asigurarea serviciilor menționate în Anexa 3;
- i) Plan de afaceri viabil pentru dezvoltarea Incubatorului de Afaceri pe termen mediu și lung;

1.2. Procedura de selectare a Administratorului Incubatorului

Autoritățile publice locale responsabile de implementarea la nivel local a programului, ANIMMC împreună cu PNUD vor organiza procesul de selecție a societății comerciale sau ONG denumită în continuare Administratorul Incubatorului.

Ghidul Aplicantului pentru elaborarea și prezentarea ofertelor va fi supus aprobării ANIMMC.

Data limită de depunere a ofertelor, pentru fiecare incubator, este de minim 10 zile de la data publicării anunțului de participare în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a-Achiziții publice.

Ofertele vor fi depuse în plic sigilat și închis, purtând mențiunea "Programul național multianual pentru înființarea și dezvoltarea incubatoarelor de afaceri în România nr. 000 14603-Selectare Administrator Incubator", la sediul autorităților publice locale responsabile de implementarea la nivel local a programului, în termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data publicării în Monitorul Oficial a anunțului de participare.

Documentația tehnică privind procedura de selectarea a Administratorului Incubatorului poate fi ridicată de solicitanți de la sediul autorităților publice locale responsabile de implementarea la nivel local a programului sau de pe pagina web a acestora.

1.2.1. Ofertele vor avea anexate următoarele informații, cuprinzând:

- a) Lista tuturor documentelor depuse;
- b) Scrisoare de Intenție privind disponibilitatea solicitantului de a administra incubatorul și de a oferi asistență tehnică beneficiarilor programului, în original, semnată și stampilată de către reprezentantul legal al solicitantului;
- c) Certificatul Constatator, în original, emis de către Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul societatea, în care să se menționeze reprezentanții legali ai societății precum și domeniile de activitate ale societății solicitante (clasa CAEN 7414, 7415);

sau după caz,

- d) Hotărârea instanței prin care s-a dispus înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor
- e) Certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul;
- f) Actul constitutiv și statutul asociației sau fundației;
- g) Certificatul de obligații fiscale al solicitantului pe ultimii 3 ani;
- h) Bilanțul contabil în ultimii 3 ani. Solicitantul va prezenta copii după bilanțurile contabile din ultimii 3 ani de activitate, vizate și înregistrate de organele competente, semnate pentru conformitate cu originalul de către reprezentantul legal al solicitantului;
- i) Declarație pe proprie răspundere a reprezentantului legal ofertantului privind numărul mediu scriptic de personal în anul anterior;
- j) Declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal privind respectarea criteriului de independență, în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004, dacă este cazul;
- k) Prezentarea activității solicitantului în ultimii 3 ani. Solicitantul va prezenta o scurtă descriere a profilului companiei și a istoricului acesteia de activitate
- l) Studiu asupra oportunităților de afaceri din aria geografică de amplasare a incubatorului, solicitantul va prezenta o analiză a potențialului local de dezvoltare și a resurselor existente în zonă;
- m) Obiective de dezvoltare în următorii 5 ani, în acest sens solicitantul va propune un plan de afaceri al Incubatorului de Afaceri pentru un interval de 5 ani și metodologia de lucru, în vederea dezvoltării incubatorului. Solicitantul va prezenta o scurtă descriere a modului în care va implementa serviciile oferite în cadrul incubatorului de afaceri, explicațiile oferite vor conține informații privind capacitatea acestuia de a asigura

- serviciile de management al incubatorului, informare și documentare, training, protecția mediului, evaluarea noilor idei de afaceri, etc.);
- n) Propuneri privind acțiuni de marketing;
  - o) Riscurile programului. Solicitantul trebuie să prezinte modul prin care va realiza corelarea activității Incubatorului de Afaceri cu alte instituții reprezentative la nivel local (bănci, institute de cercetare, institute de învățământ superior și alte întreprinderi din zona țintă);
  - p) Propuneri privind suportul de curs pentru instruirea a maximum 100 de potențiali întreprinzători. Solicitantul va prezenta suportul de curs pentru următoarele domenii: întocmirea planului de afaceri, planificare strategică, analiza potențialilor concurenți, strategia de intrare pe piață, marketing, contabilitate, administrarea bugetelor, estimarea costurilor. Solicitantul va prezenta totodată mijloacele prin care va identifica potențialii beneficiari ai programului, modalitățile de instruire și selectare și va propune metodele de monitorizare și evaluare a proiectelor selectate în program;
  - q) Infrastructura proprie necesară pentru asigurarea serviciilor menționate în Anexa 3. Solicitantul trebuie să asigure contribuția sa "în natură" în scopul derulării programului (echipamente de birou, computere, asigurarea publicității locale a programului în perioada de inițiere a activității incubatorului);
  - r) Referințe privind proiectele de consultanță realizate în ultimii 3 ani și rezultatele acestora;
  - s) Referințe privind proiectele de colaborare realizate împreună cu autoritățile locale și cu Agențiile de Dezvoltare Regională și rezultatele acestora;
  - t) Capacitatea instituțională a solicitantului (personal calificat, resurse financiare). Solicitantul trebuie să propună organigrama (lista de personal/C.V. membrilor echipei manageriale a incubatorului și parametrii de salarizare ai acestora;
    - Personalul echipei manageriale cu sarcini în îndeplinirea contractului de administrare a incubatorului trebuie să întrunească următoarele cerințe:
      - Educație academică superioară tehnică, economică/management al afacerilor;
      - Cunoașterea nevoilor întreprinderilor mici și mijlocii, în funcție de stadiul de dezvoltare al acestora;
      - Cunoștințe și informații privind mediul de afaceri din aria geografică de amplasare a incubatorului de afaceri;
      - Cunoștințe privind domeniile cuprinse în suportul de curs pentru instruirea a maximum 100 de potențiali întreprinzători.

1.2.2. Ofertele vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar de către o Comisie de evaluare constituită din reprezentanți ai ANIMMC, PNUD și reprezentanți ai autorităților publice locale.

1.2.3. Rezultatul procesului de evaluare va fi comunicat în scris solicitanților în termen de 5 zile lucrătoare de la data evaluării ofertelor.

1.2.4. Decizia Comisiei de evaluare nu poate fi contestată în instanță. Contestațiile vor fi soluționate de către comisia de evaluare în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii acestora.

1.2.5. Procedura de selectare a societății comerciale / ONG desemnată ca Administrator al Incubatorului va avea loc o singură dată în decursul existenței programului pentru fiecare incubator constituit prin prezenta procedură.

1.2.6. În cazul în care Administratorul Incubatorului nu-și respectă obligațiile contractuale, autoritățile publice locale, responsabile de implementarea la nivel local a programului, PNUD și ANIMMC îi vor impune penalități, sau după caz vor putea solicita rezilierea contractului cadru, conform clauzelor contractuale.

ANEXA 2 - ROLUL SI RESPONSABILITĂȚILE ADMINISTRATORULUI INCUBATORULUI

Administratorul Incubatorului are următoarele responsabilități și atribuții:

- a) Are ca obiect de activitate exclusiv administrarea incubatorului de afaceri;
- b) Are dreptul să-și deschidă cont în instituții bancare, conform legilor în vigoare;
- c) Încheie un contract cadru cu PNUD pentru implementarea prezentului program;
- d) Încheie contracte de închiriere cu IMM-urile care vor fi selectate pentru incubare;
- e) Primește și utilizează fondurile alocate prin program de la bugetul de stat, în conformitate cu Legea bugetului de stat și care sunt alocate cu această destinație prin bugetul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, sau alte fonduri ce provin din surse financiare private atrase la bugetul programului;
- f) Administratorul Incubatorului este direct răspunzător pentru utilizarea fondurilor acordate și aprobate de către Agenția Națională de Implementare, în conformitate cu legislația în vigoare;
- g) Întocmește și păstrează evidențele contabile ale incubatorului de afaceri, pe care le pune la dispoziția autorităților publice la solicitarea acestora, în conformitate cu legislația în vigoare;
- h) Își îndeplinește obligațiile exigibile de plată a impozitelor, taxelor și datoriilor către bugetul de stat și bugetele locale;
- i) Pentru a asigura respectarea strictă a obligațiilor contractuale și a administrării în mod eficient a Incubatorului de Afaceri, personalul de conducere al acestuia va fi angajat cu implicarea directă a Agenției de Implementare (PNUD);
- j) Organizează, din resurse financiare proprii, promovarea locală a programului, în perioada de inițiere a activităților incubatorului, în locațiile unde se vor înființa Incubatoarele de Afaceri pilot (producție materiale promoționale, publicitate, organizare/participare la seminarii specializate, etc.);
- k) Propune și realizează documentația tehnică privind procedura de selecție a potențialilor beneficiari ai prezentului program;
- l) Propune și realizează suportul de curs pentru instruirea unui număr de maximum 100 de întreprinzatori potențiali, în vederea selectării celor mai bune 20 de idei de afaceri/incubator și asistarea IMM în procesul de pre-incubare, supune Echipei de Program spre aprobare finanțarea acestora conform prezentei proceduri;
- m) Organizează trimestrial seminarii de instruire pentru beneficiarii programului;
- n) Asigură serviciile menționate în Anexa 3, pentru care încheie contracte de servicii cu IMM incubate;
- o) Asigură garanția utilizării spațiilor și a mijloacelor fixe aflate în dotarea incubatorului în scopul declarat inițial. Administratorul Incubatorului răspunde de menținerea în patrimoniul incubatorului a terenurilor, spațiilor și echipamentelor aferente acestuia, prin contractele de asociere în participațiune și cel de servicii/inchiriere semnat cu IMM selecționate în vederea incubării;
- p) Elaborează lunar rapoarte financiare, iar trimestrial rapoarte privind stadiul de realizare a programului, pe care le înaintează PNUD (Echipa de Program), împreună cu documentele justificative privind utilizarea fondurilor, evidențiind alocațiile financiare nerambursabile pentru fiecare beneficiar incubat (contracte de servicii, facturi fiscale, chitanțe fiscale, ordine de plată, extrase de cont, etc.). Plata fondurilor nerambursabile se va face după aprobarea acestor rapoarte de către PNUD (conducerea programului);
- q) Asigură monitorizarea și evaluarea activităților firmelor incubate pe întreaga perioadă de derularea a programului;
- r) Desfășoară activități de atragere de fonduri și după încheierea programului, pentru a asigura fondurile suplimentare necesare derulării activității Incubatorului de Afaceri, după încetarea acordării subvențiilor de la bugetul de stat;
- s) La cerere, implică IMM-urile incubate în activități specifice de cercetare naționale și internaționale și în programe de inovații;
- ș) Stabilește și menține relații cu alte rețele internaționale de incubatoare de afaceri.

Anexa 3 – SERVICII OFERITE DE INCUBATORUL DE AFACERI

Incubatorul de Afaceri asigură următoarele tipuri de servicii și utilități IMM-urilor beneficiare:

A) - facilități comune:

- **spațiul incubatorului**, inclusiv spațiile pentru întâlniri de afaceri, expoziții, instruire, care este pus la dispoziția IMM-urilor, în condiții de calitate și la prețuri convenabile;
- **asigurarea cu utilități a spațiilor de lucru** (energie termică, electrică, apă, gaz);
- **servicii de telecomunicații** (telefon, fax, e-mail, internet);
- **servicii de pază;**

B) - servicii comune:

- asigurarea serviciilor de administrare, secretariat;
- asigurarea serviciilor de informare și documentare;
- prevenirea problemelor de mediu;
- cooperarea între investitori în cadrul incubatorului.

C) - servicii specializate oferite contra cost:

- consultanță și asistență în elaborarea planurilor de afaceri și de marketing, studiilor de fezabilitate, surselor și metodelor de finanțare a investițiilor în scopul contractării altor finanțări complementare de către beneficiarii programului;
- consultanță și instruire în managementul afacerilor și managementul investițiilor comune realizate de către firmele incubate;
- asistență acordată IMM în procesul de dezvoltare de noi produse și servicii;
- asistență pentru dezvoltarea de parteneriate naționale și internaționale;
- servicii de training, traduceri și publicitate;
- înlesnirea accesului IMM la baza de date și la experiența universităților acreditate de Ministerul Educației și Cercetării;
- consultanță privind protejarea drepturilor de proprietate intelectuală și industrială;
- asistență acordată IMM incubate în corelarea activităților cu cele ale întreprinderilor existente în zonă;
- asistență acordată IMM incubate în scopul diversificării capacității acestora de a-și comercializa produsele în afara zonei de amplasare a incubatorului;
- promovarea imaginii firmelor ce operează în cadrul incubatorului, etc.

ANEXA 4 - Criterii de eligibilitate pentru potențialii clienți ai incubatorului

Programul se adresează firmelor aflate la începutul activității precum și celor care au un istoric de funcționare de maximum 2 ani de la data înscrierii în incubator și care au nevoie de serviciile oferite de Incubatoarele de Afaceri.

În vederea obținerii informațiilor și a documentației necesare IMM pentru înscrierea în prezentul program, precum și pentru depunerea solicitărilor de înscriere pentru procesul de instruire, potențialii beneficiari ai programului se vor adresa Administratorului Incubatorului, la sediul Incubatorului, în termen de 15 zile lucrătoare de la data inițierii campaniei de promovare locală a programului. Informații referitoare la prezentul program și la procesul de instruire al IMM vor fi disponibile și pe paginile web ale autorităților publice locale.

La data depunerii documentației în vederea selectării în program, IMM interesate în scopul incubării vor prezenta următoarele documente justificative:

4.1. IMM nou înființate:

- a) lista tuturor documentelor justificative depuse
- b) cerere-tip / formular de înscriere. Cererea-tip se completează, prin tehnoredactare, în limba română și poartă semnătura în original a solicitantului;
- c) un proiect de dezvoltare (planul de afaceri);
- d) copie a buletinului de identitate/carte de identitate a administratorului firmei autorizat să semneze cererea-tip;
- e) IMM nou înființate, selectate sunt obligate ca în termen de 2 luni, de la data încheierii contractului de servicii/închiriere cu Administratorul Incubatorului, să-și înceapă desfășurarea activității în cadrul incubatorului.

Ac acestea vor prezenta la data intrării în incubator următoarele documente:

- f) Certificatul Constatator, în original, emis de către Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul societatea, în care să se menționeze reprezentanții legali ai societății precum și domeniile de activitate ale societății solicitante.

4.2. IMM care prezintă un istoric de activitate de maximum 2 ani:

- a) lista tuturor documentelor justificative depuse
- b) cerere-tip / formular de înscriere. Cererea-tip se completează, prin tehnoredactare, în limba română și poartă ștampila și semnătura în original a reprezentantului legal al agentului economic;
- c) un proiect de dezvoltare (planul de afaceri);
- d) copie a buletinului de identitate/carte de identitate a administratorului firmei autorizat să semneze cererea-tip;
- e) Certificat Constatator, în original, emis de către Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul societatea, în care să se menționeze reprezentanții legali ai societății precum și domeniile de activitate ale societății solicitante
- f) bilanțul contabil pe ultimii 2 ani. Solicitantul va prezenta copii după bilanțul contabil din ultimii 2 ani, vizate și înregistrate de organele competente, semnate pentru conformitate cu originalul, de către reprezentantul legal al societății;
- g) declarația pe proprie răspundere privind numărului mediu anual de personal, în anul fiscal anterior incubării;
- h) declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al agentului economic privind respectarea criteriului de independență, în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004, dacă este cazul
- i) certificatul de obligații fiscale al solicitantului pe ultimii 2 ani;

- j) IMM selectate, care prezintă un istoric de funcționare de maximum 2 ani sunt obligate ca în termen de o lună, de la data încheierii contractului de servicii/închiriere cu Administratorul Incubatorului, să își desfășoare activitatea în cadrul incubatorului.

În cazul în care termenele limita expiră, ceea ce atrage după sine nerespectarea obligațiilor contractuale, Administratorul Incubatorului poate anula contractul de servicii/închiriere încheiat cu IMM incubate, reluându-se procedura de selecție. În acest sens contractul de servicii/închiriere încheiat între Administratorul Incubatorului și IMM incubate va cuprinde clauze specifice referitoare la:

- durata de activitate a IMM în cadrul incubatorului;
- condițiile de închiriere a spațiilor, suprafața, rata chiriei;
- condițiile de excludere din incubator;
- modalitățile de plată;
- serviciile asigurate, în conformitate cu Anexa 3 și cu Anexa 4-ciclul de incubare;
- modalitățile de raportare;
- reglementarea litigiilor;
- condiții de participare la servicii de informare, training și documentare.

IMM selectate în scopul incubării vor beneficia de sprijin financiar și asistență tehnică în cadrul prezentului programului, ceea ce le va permite să își îmbunătățească performanțele economice și să devină în final independente pe termen mediu și lung, oferind în același timp produse și servicii competitive.

4.3. Criterii de excludere din incubatorul de afaceri:

Vor fi excluse din incubator firmele care nu îndeplinesc următoarele condiții:

- păstrarea numărului de locuri de muncă nou create de către IMM incubate:
  1. minim 3 locuri de muncă nou create, în următorii 2 ani de funcționare în cadrul incubatorului, pentru IMM nou înființate^{*2)};
  2. minim 3 locuri de munca nou create, în următorul an de funcționare în cadrul incubatorului, pentru IMM cu un istoric de funcționare de cel puțin 2 ani^{*2)};
- performanțe economice: creșterea cifrei de afaceri a IMM incubate cu minim 10% per an fiscal;
- contracte încheiate cu parteneri economici din afara ariei geografice de amplasare a incubatoarelor de afaceri
- respectarea obligațiilor contractuale asumate prin contractul de închiriere/servicii încheiat cu Administratorul Incubatorului.

Anexa 5 - CICLUL DE INCUBARE/CHELTUIELI ELIGIBILE

Perioada maximă de incubare pentru un IMM este de 36 de luni. Ciclul de incubare are trei etape:

a) Etapa 1 - 12 luni de la data aprobării admiterii în incubator.

În decursul acestei etape, programul poate acorda un ajutor financiar nerambursabil de maximum 400 milioane ROL / 40.000 RON, reprezentând:

- 60% din valoarea fără TVA a cheltuielilor aferente înființării fiecărei societăți comerciale care urmează să fie incubată;
- 40% din valoarea fără TVA a utilităților comune aferente fiecărui IMM incubat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- 30% din valoarea totală fără TVA a serviciilor specializate;

*2) Firmele incubate vor trebui să păstreze numărul de locuri de muncă nou create pe toată perioada ciclului de incubare.

b) Etapa 2 - Până în luna a 24-a de la admiterea în IA.

În decursul acestei etape, programul poate acorda un ajutor financiar nerambursabil de maximum 300 milioane ROL / 30.000 RON, reprezentând:

- 30% din valoarea fără TVA a utilităților comune aferente fiecărui IMM incubat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare
- 20% din valoarea totală fără TVA a serviciilor specializate;

c) Etapa 3 - Până în luna a 36-a de la admiterea în IA.

În decursul acestei etape, programul poate acorda un ajutor financiar nerambursabil de maximum 250 milioane ROL / 25.000 RON, reprezentând:

- 20% din valoarea fără TVA a utilităților comune aferente fiecărui IMM incubat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare
- 15% din valoarea totală fără TVA a serviciilor specializate;

ANEXA 6 - ATRIBUTIILE UNITATII DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI

UIP va fi numită prin ordin al Președintelui ANIMMC și va îndeplini următoarele responsabilități:

- Supraveghează îndeplinirea tuturor obiectivelor, activităților și a strategiei programului așa cum sunt definite în documentul proiect; monitorizarea stadiului implementării programului pentru a se asigura că obiectivele stabilite sunt atinse.
- Aprobă alegerea locațiilor și a selectării Administratorului Incubatorului;
- Aprobă politicile operaționale majore, după cum urmează:
  - Planul de afaceri pentru incubator;
  - Criteriile și procedurile folosite pentru selectare, admiterea și promovarea chiriașilor;
  - Prevederile contractului de închiriere, politica de prețuri, nivelul subvențiilor;
- Controlează și aprobă rapoartele înaintate de Conducerea Programului (PNUD), după cum urmează:
  - Bugetele și raportările financiare;
  - Raportările privind stadiul de realizare a programului
- Colaborează împreună cu PNUD în scopul asigurării sprijinului necesar din partea autorităților publice centrale și a celor locale;
- Asistență pentru promovarea incubatoarelor de afaceri, pentru a contribui la gradul de conștientizare a publicului, crearea unei imagini pozitive privind incubatoarele tehnologice și de afaceri, acordarea de asistență pentru atragerea potențialilor chiriași, care au perspective reale de dezvoltare, participarea la conferințe de presă și alte evenimente mass-media, etc.

EVALUAREA ȘI CONCLUZIILE PROGRAMULUI

Performanțele Incubatorului de Afaceri trebuie analizate în primul rând din perspectiva rezultatelor obținute, dar și din prisma impactului pe care l-au avut în mediul de afaceri al regiunii în care au activat, precum și a dezvoltării economice. Impactul programului necesită cuantificarea performanțelor incubatorului obținute pe termen lung, în nici un caz din punctul de vedere al impactului pe termen scurt, precum și rata de ocupare a acestuia la un anumit moment dat.

Raportul final de evaluare a programului trebuie să conțină impactul activității incubatorului din perspectiva creării unor noi locuri de muncă, având în vedere că incubatoarele europene generează în jur de 450 de locuri noi de muncă (un indicator cheie în măsurarea impactului pe termen lung)

În acest sens, o serie de indicatori vor trebui luați în considerație în vederea cuantificării rezultatelor Incubatoarelor de Afaceri pe arii specifice de acțiune:

- *Feed-back* privind ratele de supraviețuire a IMM după terminarea perioadei de incubare, fapt care va genera o imagine generală a rezultatelor prezentului proiect;
- Numărul de locuri de muncă create în perioada de incubare;
- Efectele produse de noile locuri de muncă create (pe o perioadă de 2-3 ani după terminarea perioadei de incubare);
- Dezvoltarea economică a ariei geografice de amplasare a incubatoarelor;
- Rezultatele economice obținute;
- Serviciile livrate și calitatea lor.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

